

SUNUŞ

Sevgili Öğrenciler,

TYT'ye hazırlanma süreci içinde birçok kaynaktan soru çözenize rağmen sınava hazır olup olmadığını sorguluyor ve bunu anlamanıza yardımcı olacak bir kaynak arıyorsanız elinizdeki bu deneme kitabını çözeniz yeterlidir.

Bu kitapta 15 adet çözümlü TYT denemesi bulunmaktadır. Bu denemeler, ÖSYM soru tiplerinden ve ÖSYM'nin sorması muhtemel orijinal sorulardan oluşmaktadır.

Kitapta her sorunun, sizin tereddütlerinizi ortadan kaldıracak şekilde detaylandırılmış çözümü mevcuttur. Çözümleri okuduğunuzda tereddüt ettiğiniz ve “Neden böyle?” diye düşündüğünüz her türlü sorunun cevabını bulacaksınız.

Denemelerdeki soru dağılımı, ÖSYM'nin soru dağılımına göre hazırlandığından denemeleri çözerken kendinizi gerçekten TYT sınavında gibi hissedecek ve reel bir değerlendirme ile karşı karşıya olmanın mutluluğunu yaşayacaksınız ve tabii denemeleri çözerken sınava hazır olup olmadığınızın da değerlendirmesini yapmış olacaksınız.

Bu kitabın, ulaşmak istediğiniz hedeflere varmanızda size yardımcı olacağı inancını taşıyoruz.

Hayatınızdaki tüm sınavlarda başarılı olmanız dileğiyle...

1. E-spor; ---- bağlantısı bulunan her yerden insanların birlikte oyun oynayabildiği veya çeşitli organizasyonlardabir araya gelip ---- maçları yapabildiği, zihinsel ve ---- çaba gerektiren bir spor dalıdır.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) optik - takım - ruhsal
B) internet - turnuva - fiziksel
C) kablo - futbol - psikolojik
D) fiber - satranç - biyolojik
E) elektrik - organizasyon - düşünsel

2. Montaigne'nin kendine dönük, söyleşi havasında, ge-lişigüzel (baştan savma) yazılmış duygusu uyandıran;
I

Bacon'un ise nesnel (taraf tutmadan), özlü (az sözle
II III

çok şey anlatan) betimleyici denemeler yazdığı söylenir. İki denemecinin yalnızca biçeminin (şeklinin) değil bakıp
IV

yorumla dıkları dünyanın da farklı olduğu görülür. Bacon, Montaigne'nin tersine değişik alanlarda edindiği gözlem ve deneyimlerini (tecrübelerini) insanların yararlanabile-
V

ceği bir biçimde dile getirir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisi, ayrıca içinde verilen açıklamasıyla anlamca uyuşma-maktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. İş sahibinin gözüne girmek ama öncelikle mesleğinde yerli beceriye sahip olmak için gecesini gündüzüne katarak çalıştı. Üstelik diğerleri gibi çalışmalarının karşılığını hemen beklemeden. Onların kendisi hakkında söylediklerine aldırış etmeden hep çalıştı. Ta ki emeğinin karşılığını alana kadar. Sonrasında ise yine dur durak yoktu kendisi için. Çalıştı, çalıştı, yılmadan usanmadan. Böylece hem hayatını kazandı hem de çevresine faydalı oldu.

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi bu parçada kullanılan deyimlerden birine ait değildir?

- A) Aralıksız gece gündüz çalışmak
B) Davranış ve yetenekleriyle ilgi ve önem kazanmak
C) Titiz bir biçimde çalışmaya devam etmek
D) İlgisiz kalmak, önem vermemek, ilgi göstermemek
E) Geçimini sağlamak

4. **Aşağıdaki yargılardan hangisi kişisel düşünce içer-memektedir?**

- A) Tanzimat hareketi her şeyden önce yüzyıllardır süregelen düzensizliğin, kaosu etkisiyle yenilmiş, yıpranmış, yaşama yönelik güvenini ve girişim gücünü yitirmiş bir topluma yeni ve zinde bir yaşam hamlesi kazandırmayı amaçlıyordu.
B) İki derenin bu bataklık, çukur, sıtmalık araziye çeltiklerden kalkan insanı kendinden geçiren kokulu, ağır bir duman yayılıyor; gövdeleri yayılmış, yanmış beş on yaşlı, cansız söğüt arkasında güneş, bulanık bir ışık uzatarak arkların durgun sularını yer yer parlatıyordu.
C) Diksiyon, Latince “düşünceyi kolaylıkla anlatma” anlamına gelen bir sözcüktür ve Latince “dictio” ve “distus” sözcüklerinden Fransızcaya “diction” olarak geçmiş, Fransızcadan da dilimize bugün söylendiği biçimde girmiş ve dilimizde oldukça kabul görmüş bir sözcüktür.
D) Fransa’da yapılan bir araştırma sonuçları göstermektedir ki en az roman kadar şiir kitaplarını da alıyor; bu, Fransız halkının edebiyatın her türüne eşit ilgi gösterdiğini ispatlarken maalesef Türkiye’de bu durumun tam tersi söz konusudur.
E) Haliç’teki kirliliğin önlenmesine yönelik ilk girişimler, 1990’ların sonunda atıkların doğrudan ya da dereler vasıtasıyla Haliç’e dökülmesini önlemek için yeni kanallar, tüneller açılması ve su arıtma sistemlerinin kurulmasıyla başladı.

5. I. Bazı yazarlar eserleriyle birlikte gitmez bu dünyadan, eserleri onlar ölse de yaşar.
II. Toplumun duygularını yansıtmayı başaran yazarları toplum asla unutmaz.
III. Kimi yazarlar vardır, ölümleriyle geniş okur kitlelerini derinden etkilemişlerdir.
IV. Halkın düşünce evreninde ölümsüzlüğe ulaşan yazarlar, halkın hislerine tercüman olanlardır.
V. Seçtiği konu ve kullandığı üslup yönüyle belli bir düzeye ulaşabilmiş yazarlar her ülkede ilgi görür.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II B) II ve IV C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

34. Gazeteci:

(I) ----

Nurullah Ataç:

- Ben halk şiirine pek yakın durmadım şimdiye kadar. Divan şiirinde ise sevdiğim birkaç şair var. Ancak onlar da bugün için ölmüştür. Şimdi kırk beşini ellisini bulmuş kimseler de Fuzulu'yi Baki'yi pek anlamıyor. Bunun için her iki şiiri de tercih etmiyorum. Elbette yeni şiirden yanayım.

Gazeteci:

(II) ----

Nurullah Ataç:

- Tabii karşıyım. Olmaz öyle şey beyim. Bir insan elindeki eksiği, kötüyü büsbütün atmadıkça tamamı, iyiye gidemez. Karşılığını bulduktan sonra atayım dersem ölür gider yine, bulamam. “Mücadele” yerine “savaş” dersek söylemek istediğimiz anlaşılmaz mı? “İnsan ekmek savaşındadır.”, “Şu ulusla bu ulus arasında savaş var.” gibi iki örnek cümlede “savaş” kelimesinin iki ayrı anlama geldiği anlaşılıyor mu?

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Halk ve divan şiirine neden hep mesafeli durdunuz?
(II) Eski kelimelerin atılması konusundaki bu ısrarcı tutumunuzu eleştirenlere karşı tepkili misiniz?
- B) (I) Divan şiirinin bugün gençlerde karşılık bulduğuna inanıyor musunuz?
(II) Her yabancı kelimeyi hemen atmak gerektiğine siz de karşı mısınız?
- C) (I) Tercih etmek durumunda kalsanız divan şiirini mi, halk şiirini mi yoksa bugünkü şiiri mi tercih edersiniz?
(II) Ancak Türkçe karşılıkları bulunduktan sonra yabancı kelimeler atılabilir, düşüncesine karşı mısınız?
- D) (I) Edebiyatın kendi içinde bir bütün olduğunu düşünüyor musunuz yoksa kendinize göre bir tasnifi var mı?
(II) Yabancı kelimelerin Türkçeyi istila ettiğini söylüyorsunuz, bunun için ne yapılmalıdır?
- E) (I) Bugünkü şiirin gidişini nasıl buluyorsunuz?
(II) Edebiyatımızın birtakım kıstaslara göre ayrılması konusunda ne düşünüyorsunuz?

35 ve 36. soruyu aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Herkes hatip olamaz ama her insan düzgün konuşma çabasını göstermek zorundadır. Bu yüzdendir ki edebiyata aşına olmak kişiye kolay, rahat ve doğru konuşmasında yararlı olacaktır. Herkes şair olamaz ama herkes az çok şiirden zevk almalıdır. Eski aydınlarımız, konuşmalarına ve yazılarına sık sık bir beyit ya da bir şiir alarak yazılarını güzelleştirir ve zenginleştirirdi. Bugün şiir hafızaya pek hitap etmediğinden, konuşmalara ve yazılara sık sık şiir alınması belki pek uygun düşmeyebilir. Çağımızda aslında şiirin kendisi değil ama şiir kültürü sızmalı yazı ve konuşma havasına. Bu yüzdendir ki bir insan, aydın olabilmek için belli bir ölçüde edebiyatın çeşitli sahalarından az çok haberdar olmak zorundadır.

35. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Herkes düzgün konuşma gayreti içinde olmalıdır.
B) Az da olsa herkesin şiirden tat alması beklenir.
C) Edebî ürünler insanın güzel konuşmasına yardımcı olur.
D) Aydının etkili olması, eserlerini edebî ürünlerle süslemesine bağlıdır.
E) Bir şiir parçasının konuşma ya da yazı metinlerine girmesi, günümüz için pek uygun değildir.

36. Bu parçanın yazarına göre bir insanın aydın olmasının şartı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru ve anlaşılır konuşabilmek için çaba sarf etmesi
B) Eski konuşmacıları örnek alarak bunu günümüze uyarlaması
C) Edebiyatın farklı alanlarıyla ilgili birtakım bilgilere sahip olması
D) Şiir kültürü ile ilgili birtakım araştırmalar yaparak bunları yazılarında kullanması
E) Hitabet sanatını öğrenerek insanları etkilemeyi bilmesi

34. “127 Saat” dağcı Aron Raston’un tek başına kanyonda verdiği yaşam mücadelesinin ve başından geçenlerin gerçek hikâyesinin anlatıldığı dram ve gerilim nitelikli bir film. Aron (James Franco), elinde olanlarla 5 gün 3 saat boyunca yaşamla ölüm arasındaki ince çizgide gidip gelir. Hayat onu büyük bir kaya parçasıyla tuzağa getirmiştir ancak bu tuzak değil tam da Aron’un gerçek anlamda kurtuluşuna vesile olacak bir anahtardır. Film boyunca Aron, kaya parçasından kurtulmaya çalışırken aynı zamanda hayatını da sorgular. Hayatının dönüm noktası olacak olan kaya parçasına bakar ve kendi kendine “Bu kaya parçası milyonlarca yıl önce oluştu ve bugüne kadar benim için bekledi.” diye düşünür. Bu açıdan bakıldığında film boyunca gerilimi, endişeyi ve hepsinden de önemlisi merakı diri tutacaksınız. Aynı zamanda bir insanın tek kolu ile verdiği yaşam mücadelesine ayrıntılarıyla şahit olacaksınız. Öyle ki Aron susadıkça siz de susayacak, keyifli şeyler düşününce siz de keyifleneceksiniz. Filmin en önemli özelliği, tek başına ve tek bir mekânda çekilen bir film ne kadar güzel olabilir diye düşündürmemesi ve koskoca 94 dakika boyunca sıkılmaya imkân vermemesi. Üstelik gerçek bir hayat hikâyesinden uyarlanması filmi değerli yapan bir diğer özelliklerinden biri. Yalnız 127 saatten ne olur ki diye kesinlikle düşünmeyin. Kısacık da olsa bir zaman dilimi insan ömrünün belki de tamamını etkileyebilecek güçtedir.

Bu parçada sözü edilen “127 Saat” adlı filmin;

- I. dram ve gerilim nitelikli olması,
- II. gerçek hayat hikâyesinden alınmış olması,
- III. izleyiciye olayları kendisinin yaşadığı hissini vermesi,
- IV. merak unsurunun izleyiciyi sıkıkmaması

özelliklerinden hangileri seyirci üzerinde etkili olmasının sebeplerinden değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

35 ve 36. soruyu aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Geç bir saatte eve gitmek için taksiye bindim. Öyle uykusuz ve yorgundum ki bir an önce eve gidip yatmak istiyordum. Ben yarı uykulu taksinin camından dışarıyı seyrederken İstanbul’un gece çalışan “gölgeleri”ni gördüm. Gözlerim bir anda iri iri açılıverdi. İstanbul’un gecesi de gündüzü kadar yoğun. Kimi yolları temizliyor, kimi de hasar görmüş asfaltları tamamlıyor. İşleri hiç de kolay sayılmaz. Sabahları yolların nasıl bu kadar temiz olduğunu hiç düşündünüz mü? İşte bunları yapan kahramanlar var. Onlar İstanbul’un gece çalışanları... Ve 195 yıkama, 130 süpürme aracıyla tam 758 kişiler. ----.

35. Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Eğer İstanbul’u temiz buluyorsak bunu onlara borçluyuz
- B) Bunlar biz uykudayken gece boyunca hummalı bir çalışma içindeler
- C) Bunları görünce İstanbul’un çalışma hayatının gece de yoğun olduğunu fark ettim
- D) Neyse ki onlar bizim gibi gündüz çalışmıyor, o nedenle yorulmuyorlar
- E) Eğer yayayken gece onlara rastlarsanız selam vermeyi ve teşekkür etmeyi sakın unutmayın

36. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sayısal verilere yer verilmiştir.
- B) Örnekleme başvurulmuştur.
- C) Öneride bulunulmuştur.
- D) Senli benli bir üslup kullanılmıştır.
- E) Öykülemeye başvurulmuştur.

1. 20. yüzyılın ortalarında ilkokul düzeyinde bir öğrencinin ---- kullanması başarı sayılıyorken günümüzde dört yaşında bir çocuğun tablet veya benzeri ---- cihazları kullanabilmesi çok ---- bir durum olarak görülüyor.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) saat - pahalı - akıllıca
B) cetvel - elektronik - zor
C) pergel - mekanik - anormal
D) hesap makinesi - karmaşık - saçma
E) abaküs - teknolojik - normal

2. Bazı romancılar vardır roman yazmakla kalmaz, okura deniz feneri olur. Bu romanlarda okur her cümlede hayatının izdüşümlerine tanık olur ve romanı elinden bırakamaz.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Okuyucuyu etkilemesi - Düşsel olması
B) Okuyucuyla diyalog kurması - Gerçekçi olması
C) Okuyucuya yol göstermesi - Yaşamını yansıtmaması
D) Okuyucuyu yüreklendirmesi - Yaşamı etkilemesi
E) Yanlışları okuyucuya göstermesi - İçtenlikle yazılması

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi ayraç içinde verilen kavramla uyuşmamaktadır?

- A) Elif Şafak'ın romanları, yaşanan döneme uygun niteliktedir. (Çağdaşlık)
B) Cengiz Dağcı'nın romanlarındaki betimlemeler pek çok sanatçının tarzına benzemekte, pek de ayırıcı özellik taşımamaktadır. (Sıradanlık)
C) Nurullah Ataç'ın denemelerinde kılı kırk yaran bir üslup göze çarpar. (Titizlik)
D) Ümit Yaşar'ın şiirlerinde oldukça sade, gereksiz sözcüklerden uzak bir söyleyiş vardır. (Duruluk)
E) Bilge Karasu'nun öykülerinde yazarın olayları genel özellikleriyle aktarması dikkat çeker. (Yalınlık)

4. Dünyada teknoloji bağımlılığını çalışma alanına ekleyen ilk kurum olan Yeşilay, 27-28 Kasım 2017 tarihleri arasında İstanbul'da 4. Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Kongresini düzenledi; 15 ülkeden alanında uzman 35 konuşmacı iki gün boyunca teknoloji bağımlılığını birçok yönden ele aldı, konuştu, tartıştı.

Bu cümleden aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Yeşilay teknoloji bağımlılığını dünyada çalışma programına ekleyen tek kurumdur.
B) 4. Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Kongresi yer yıl aynı tarihler arasında yapılmaktadır.
C) 4. Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Kongresine farklı ülkelerden 30'dan fazla konuşmacı katılmıştır.
D) Yeşilay, 4. Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Kongresine her yıl farklı ülkeleri davet etmektedir.
E) 4. Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Kongresi, 2017'den sonra da devam etmiştir.

5. I. Bir yazıda ne anlatıldığı kadar nasıl anlatıldığını da önemsemeyen yazarlar tarihin tozlu raflarını mesken tutmaktan kurtulamaz.
II. Bir yazıda içerik ile biçim birbiriyle uyum içinde verilmezse yazının okunurluk düzeyi düşük olur.
III. Ölümsüzlüğe ulaşamayan sanatçılar sadece konuya özen gösterip üslubu arka plana atanlardır.
IV. Yapıtlarının gelecekte de okunmasını arzulayan sanatçılar yapıtlarında konu seçimine özen göstermelidir.
V. En az üslup kadar konuyu da dikkate alan sanatçılar, toplumu yönlendirme işinde başarılı olur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III
B) II ve III
C) II ve V
D) III ve V
E) IV ve V

19. Bazı sözcüklerin yanlış yapılandırılması anlatım bozukluğuna sebep olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde böyle bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Sanayide beş yıldır marangozculuk yapan Alper'in sol bacağı çok ağrıyordu.
 B) Ne yazık ki dünkü olayda jokeyin bileği kırılmış, o da yarıştan çekilmek zorunda kalmış.
 C) Camdan yansıyan ışık gözlerimizi kamaştırınca ortamdan rahatsız olduk.
 D) Bu ilacın, vücudun bağışıklık sistemine zararlı olduğu söyleniyor.
 E) Gelin, düğün fotoğraflarını bize gösterince annemin gözleri yaşarmıştı.

20. I. Girer girmez üzerlerinde aslanlar oynar, atlar çayırlarda koşarlar, kadınlar, kadınlar bir eğlenceyi seyrederler, geyikler ırmaktan su içerler, tavus kuşları o muhteşem kuyruklarını yelpaze gibi açıp ev halkına güzelliğin dağlarını gösterirler.
 II. Şimdi bu güzelim ve gizemli halıların yerini soyut ve soğuk duvar kâğıtları aldı.
 III. Binbir Gece Masalları'na, kırk odalı saraylara işte o kapıdan girilirdi.
 IV. Çoğumuzun çocukluk odalarının duvarlarında bir masal kapısı gibi dururlardı.
 V. Ayaklar altından kaldırılıp duvarlara asılan, başlara taç edilen halılar, kilimler vardı bir zamanlar.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sondan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21. (I) Olimpiyatların Yunanistan'da, hangi tarihte ve nasıl başladığı konusunda çok sayıda görüş var. (II) İlk olimpiyatlar sadece koşu alanında düzenlenirdi. (III) Kazanan sporculara zeytin dalı verilir ve onların heykelleri dikilirdi, heykelleri dikilen bu sporculara şairler methiyeler yazardı. (IV) Bu görüşlerden biri şu şekildedir: (V) Olimpiyat Dağı'nda oynanan oyunlardan sonra bu methiyeler okunurdu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden anlamlı bir bütün oluşturabilmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I. cümle ile V. cümle yer değiştirmelidir.
 B) II. cümle parçanın başına getirilmelidir.
 C) III. cümle IV. cümleden sonra getirilmelidir.
 D) IV. cümle ile V. cümle yer değiştirmelidir.
 E) IV. cümle I. cümleden sonra getirilmelidir.

22. (I) Rivayetlere göre Roma imparatoru Sezar, şehri ele geçirir geçirmez kütüphaneyi sadece tek nüshası bulunan bütün kitaplarla beraber gözünü kırpmadan ateşe vermiş. (II) Bunu yaparken de kendini dünyanın en büyük uygarlığının temsilcisi olarak görüyormuş. (III) İşte, tarihi kendisiyle başlatmak isteyen, gücün sarhoşluğundan ayılamayan barbar ve ilkel lider tipi. (IV) Geçmiş yok etmek isteyenler, ele geçirdikleri bedenlere yaptıkları eziyetlerle yetinmezler; insanların ruhları, geçmiş ve gelecekleri üzerinde de tek tasarruf sahibi olmak isterler. (V) Şehirlerle, insanlarla iletişim gücüne sahip olmayınca hep ele geçirme içgüdüsüyle hareket edenlerin elinden başka ne gelir? (VI) Bilebildikleri tek ilişki biçimi sahip olma dürtüsü olunca insanlıktan da nasiplerini alamamış oluyolar.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Çoğu edebiyat alıcısının ilk anda kolay kolay anlıyamayacağı bir yapıtla karşımıza çıktı.
- B) Eleştirmenlerle sıkıfıkı olmak bir şey kazandırır mı bilmem ancak birçok şey kaybedersiniz.
- C) Artık buralarda kalamayacağını, bu şehri terketme zamanının geldiğini söyledi.
- D) İnsandaki estetik zevk belli bir eğitimle geliştirile bilmektedir.
- E) Siz de tiyatroya emek vermiş, tastamam yirmi iki yıl sahne tozu yutmuş bir kimsesiniz.

18. Yunus Emre'nin () tekke ve tasavvuf şiirinin en güçlü sesinin () şiirlerinde iki tema baskın bir şekilde yer alır () İlahi aşk ve insan sevgisi ()

Bu parçada ayraçla () belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (,) (,) (:) (.)
- B) (-) (-) (;) (...)
- C) (/) (/) (:) (.)
- D) (;) (;) (:) (...)
- E) (,) (,) (:) (...)

19. (I) Ahşap, mimarlık sanatının başlangıcından bugüne insanoğlunun kullandığı ana yapı gereçlerinden biri olmuştur. (II) Türklerin ahşabı kullanmaları ise daha çok Anadolu'ya yerleşmelerinden sonra yaygınlık kazanmıştır. (III) Batı etkisiyle birlikte ahşap kullanımı daha sanatsal bir kimliğe bürünmüştür. (IV) Özellikle İstanbul Boğaziçi'ndeki yalılar ve köşkler, Safranbolu evleri bu sanatsal yapıların en önemli örneklerini oluşturmaktadır. (V) Türk mimaride Batı etkisinin başladığı 18. yüzyıl sonuyla 19. yüzyılda İstanbul ve çevresinde kimi büyük kentlerde ahşap yapılarda artış gözlenmiştir.

Bu parçanın anlamsal bütünlüğünün sağlanabilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) II ve III. cümleler yer değiştirmelidir.
- B) III. cümle V. cümleden önce getirilmelidir.
- C) III. cümle parçadan çıkarılmalıdır.
- D) V. cümle II. cümleden sonra getirilmelidir.
- E) IV. cümle ile V. cümle yer değiştirmelidir.

20. (I) Deneme üzerine yaptığım okumaların hepsi "ben ülkesi"nden bahsediyor, denemenin "ben" in dili olduğunu söylüyor. (II) Bu söylenenlere bakınca anladım ki ben de bir denemeciyim. (III) Bu keşif şaşırtmadı beni çünkü okuma ve yazmalarımın merkezinde "ben"imin kendisi duruyor. (IV) Derdi kendi olanlar ve benlik telaşına düşenler daha doğrusu kendini bulmak, keşfetmek isteyen herkes denemeci olmamalı bence. (V) Kendimi kavramak ve var kılmak çabası için de kitaplara gitmekteyim; yazdığım yazılarda, kitaplara yaptığım yolculuklarda inşa ettiğim her şey 'ben'imin ifadesidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

21. (I) Kültür ve sanatta küresel düşünme insanları biraz sıkırmaya, usandırmaya başladı. (II) Dünyanın her yerinde aynı veya çok benzer şeyleri görmek artık kimseyi heyecanlandırmıyor. (III) Bu nedenle yerel kültüre, genetiğe bağlı olarak gelişen geleneğe, kökleri sağlam kadim düşüncelere hasret kalanlar eskilere yönelerek onların yaşatılmasını ve güncellenmesini istediler. (IV) İşte ebruya son zamanlarda duyulan ilginin sebebi de budur. (V) Ebrunun nasıl yapıldığını gösteren ilk bilgiler 1608'de yazıldığı bilinen küçük bir kitapçıktır. (VI) Neredeyse dört yüz yıldır hiçbir başka kaynak bulunamamıştır. (VII) Bu nedenden ki ebru sanatını tanıtmak amacıyla tam otuz yedi kitap kaleme aldım, bu bilgiler sayesinde ebru sanatına ilginin daha da artacağına ve ebru sanatının hak ettiği yeri bulacağına gönülden inanıyorum.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) III
- B) IV
- C) V
- D) VI
- E) VII

30. “Özseverlik” olarak da bilinen narsisizmin birçok tanımı bulunuyor. Kendini beğenen, üstün gören, takdir ve ilgi bekleyen, özel muamele isteyen ve imtiyazlı olduğuna inanan kişilerdir. Narsisizm, toplumda çok dikkat çeken bir kişilik bozukluğudur. Başkalarının düşünce ve isteklerini dikkate almayan narsistler, başkalarının hakkına da saygı göstermezler. Her zaman kendilerini haklı görürler. Gerçeklerle bağdaşmasa bile her zaman en önde ve tek olmak isterler. Empati yapamazlar, başkalarını anlamaya çalışmazlar. Sanki dünya kendileri için yaratılmıştır. Her şeyin kendi amaçlarına hizmet etmesini beklerler. Başkalarının fikir ve hareketleri kendi amaçlarına hizmet ediyorsa değerlidir. Kendi çıkarlarına göre belirledikleri hedeflerine ulaşamadıklarında öfkelenirler ve saldırganlaşırlar. Vefa, bir narsist için İstanbul’un semti olması dışında bir anlam ifade etmez. Pahalı kıyafetler ve otomobiller isterler, statüsü yüksek arkadaşlar edinmeye ve elitist davranmaya çalışırlar. En başarılı, en yetenekli, en zeki, en üstün kişi olduklarını zannettiklerinden sürekli övülmek, alkışlanmak ve beğenilmek isterler.

Bu parçada narsistlerin;

- I. insanlarla iletişim kurmaktan kaçındıkları,
- II. gösterişe düşkün olmaları,
- III. kendi menfaatlerini düşünmeleri,
- IV. merhametten uzak olmaları

özelliklerinden hangilerine değinilmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

31. Mors alfabesi veya Mors kodu, genel tanımıyla; nokta ve çizgilerin kullanıldığı telgraf dizgesidir. Samuel Morse, 1832 yılında elektrik ile ilgili yaşanan gelişmeler ışığında üniversite eğitimindeki elektromanyetik konuları düşünerek elektrikli telgraf geliştirmeyi düşündü. Asistanı Alfred Veil ile çalışmalarını geliştirdi. Morse, 1835 yılında fikrini geliştirmek ve destek bulmak amacıyla başvurduğu Avrupa devletlerinden gerekli desteği alamadı. Bunun üzerine Osmanlıdan yardım istemeye karar vererek arkadaşı Chamberlain’i İstanbul’a gönderdi. Morse’un fikri, Osmanlıda beklenen ilgi ve desteği gördü. Elindeki ilkel aleti Osmanlı padişahına sunmadan önce geliştirmek isteyen Chamberlain, Viyana’da daha iyi bir işçilikle yeni alet tasarlatmak için yola çıktı ancak Chamberlain, bindiği gemi Tuna Nehri’nde batınca beş arkadaşı ile birlikte öldü. Osmanlıda telgraf kurulması için ilk teşebbüsten böylece netice alınamadı. Morse, bunun üzerine çalışmalarına ara vermeden devam etti. Samuel Morse, 1832 yılında elektromanyetik telgraf ve “sinyal alfabesi” olarak bilinen “Mors kodu” fikirlerini geliştirdi. Morse, 1837 yılında elektrikli telgrafı icat etti. Cihazının patentini aynı yıl içinde aldı. Morse’un, asistanı Veil ile birlikte oluşturduğu Mors alfabesi, ilk kez 1837 yılında kullanıldı.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Osmanlının, kimden gelirse gelsin bilimsel çalışmalara önem verdiği
- B) Samuel Morse’a, elektrikle ilgili gelişmelerin ilham olduğu
- C) Elektrikli telgrafın Morse tarafından ilk olarak Osmanlıda kullanıldığı
- D) Avrupa’nın Morse’un elektrikli telgraf fikrini geliştirmesi için yardım etmediği
- E) Samuel Morse’nin üniversitedeki çalışmalarına 1832’de başladığı

11. Bu doğa harikası yer, kış gelince kar altındaki uçsuz bucaksız ormanları ve taş damlı yayla evleriyle bir masal âleminde kayboluyor âdeta.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yapıca girişik birleşik cümledir.
B) Anlamca olumsuz cümledir.
C) Devrik fiil cümlesidir.
D) Belirtisiz isim tamlaması sıfat görevinde kullanılmıştır.
E) Yüklemleri öznesine göre etken çatılı fiildir.

12. Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı dolaylı tümleç değildir?

- A) – Bu konuda kimden bilgi alabiliriz?
– Karşıdaki masada oturan bayandan.
B) – Üniversiteyi okurken nerede kaldın?
– Teyzemlerde.
C) – Siz hangi feribota bineceksiniz?
– 1 no.lu iskelede durana.
D) – Buraya nereden taşındınız?
– Diyarbakır’dan.
E) – Elleri neden çatlamış?
– Aşırı soğuklardan.

13. (I) Evcil hayvanlarınızın aklından neler geçtiğini bilmek istemez misiniz? (II) Japonya’nın başkenti Tokyo’da bir fuarda tanıtılan cihaza hayvanseverler bayılacak. (III) Çünkü bu cihaz; evcil hayvanınızın mutlu olup olmadığını, oyun oynamak isteyip istemediğini, bunun gibi kırktan fazla duygusal durumunu analiz edip cep telefonuna yolluyor. (IV) Evcil hayvanın ensesine yerleştirilen cihazı birkaç ay içinde kullanabileceğiz. (V) Bu arada Japonya’daki evcil hayvan sayısı, çocuk sayısını bir hayli geçmiş durumda.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede içinde zincirleme isim tamlaması olan belirtili nesne vardır.
B) II. cümlenin öznesi birleşik isimdir.
C) III. cümlede ilgeç ve bağlaç kullanılmıştır.
D) IV. cümlenin yüklemi geçişsiz fiildir.
E) V. cümlede sıfat yapan “-ki” eki vardır.

14. Aşağıdakilerin hangisinde “ki”nin yazımında bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Siz de çok iyi biliyorsunuz ki ikinci bir şansı herkes hak eder.
B) Dün ikisine demiştim ki dikkatli olun, yolunuzu bulamayabilirsiniz.
C) Sizde ki de araba mı canım, şunlara bir bakın hele.
D) Akıllı bir karışık bir karışık ki ne yapacağını bilemiyor.
E) Bunlar da öyle bir insan ki ne gelden anlıyor ne git-ten.

15. Bozcaada I topu II topu 42 kilometrekarelik bir yüz ölçü- III müne IV sahip. 14 millik çevresinde onbir V tane koy yer alıyor. Buranın meşhur mekânlarından Tuzburnu ve Çayırova kıyılarında lodos VI esintileri VII konuklarını serinletmeyi bekliyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Ünlü eleştirmen () değerlendirdiği kitabın arka kapasında okura şöyle sesleniyor () “Bu kitapta çocuksu bir samimiyet () alabildiğine coşkulu bir anlatım ve serüven dolu yaşamlara şahit olacaksınız ()”

Bu parçadaki ayraçla belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (;) (:) (...) (.)
B) (,) (:) (...) (!)
C) (,) (:) (,) (.)
D) (;) (:) (!) (...)
E) (,) (:) (...) (.)

38, 39 ve 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Arı kolonisi balmumu olmadan hayatta kalamaz, bunun nedeni arıların bal peteklerini balmumundan yapıyor olmalarıdır. (II) Balı peteklerde muhafaza etmek elzemdir, zira yeni nesil arılar bu ballar ile besleneceklerdir ve koloninin devamlılığı sağlanacaktır. (III) Arılar tüketmedikleri balları özenle peteklere yerleştirirler, bu petekler altıgen şeklinde silindirlerdir ve önce yan yana, daha sonra arka arkaya olacak şekilde inşa edilirler. (IV) Arılar hem balı hem de polenleri bu peteklerin içinde saklar, aynı zamanda bu petekler, arıların yavrularını büyüttükleri yerdir. (V) İşçi arılar topladıkları nektar ile kovana döndükleri zaman, bu nektarı balmumu yapmada görevli arılara verirler. Bu arılar hem balı hem de nektarı yerler ve bu malzemeleri vücutlarında işleyerek balmumunu üretirler. Genelde arılar, bir birim ağırlığındaki balmumunu üretebilmek için 6 ila 8 birim ağırlıkta bal tüketirler. Doğal olarak arıların koloniyi ayakta tutabilmek için ihtiyaç duydukları balmumu, arılar tarafından büyük miktarlarda nektar tüketilerek üretilir. Nektarı ve balı yedikten hemen sonra arılar, karınlarında ürettikleri balmumunu küçük pullar hâlinde çıkartırlar. Sonrasında arılar bu balmumunu çiğneyerek yumuşak ve şekil verilebilir bir hâle getirir. Balmumu kıvamına geldiğinde, arılar da bal peteklerini yapmaya başlarlar. Altıgen petekleri bal ile doldurduktan sonra, üstünü de yine balmumu ile kapatırlar. Elde edilen balmumlarının büyük miktarları işte bu kapaklardan elde edilir zira balı toplayabilmek için bu kapakların çıkartılması lazımdır. Genellikle çiftçiler, bu kapakları ısıtmak ve petekten ayırmak için sıcak bir bıçak kullanırlar. Kapaklar bir sepete düşer ve sonrasında toplanır. Yeteri kadar balmumu elde edildiğinde, bu birikim eritilir. Bu eritme işlemi aynı zamanda balmumu içerisinde kalan az miktardaki balı ayrıştırmak için de gereklidir. Bu esnada bal dibe çöker ve daha hafif olan balmumu yüzeye çıkar. Sonrasında erimiş hâlde olan balmumu kalıplara dökülür ve katılaşmaları beklenir. Şekil alan ve katılaşan balmumu çok çeşitli endüstriyel alanlara, balmumu bazlı ürünlerin yapımı için satılır.

38. Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Arıların balmumunu nasıl ürettiklerinden
- B) Balmumunun endüstrinin hangi dallarında kullanıldığından
- C) Balmumunun balın kalitesine etkisinden
- D) Balmumundan hangi malzemelerin yapıldığından
- E) Türkiye'deki balmumu üretiminden

39. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Terim anlamlı sözcük vardır.
- B) Niteleyici sözlere yer verilmiştir.
- C) Devrik cümle kullanılmıştır.
- D) İkileme söz konusudur.
- E) Amaç bildiren cümle kullanılmıştır.

40. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde eylem gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) III ve V

9. Romanın konusu, yeni yapılmış apartmanın bir katın-
I
daki odaları kiralayan çeşitli kesimlerden insanların
II III
birbirleriyle olan ilişkilerinden doğan olaylardır.
IV V

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisi isim kökünden türemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Sık ağaçlarla kaplı ormanda sabahtan beri yürüyen genç izciler, bir dere kenarında dinlendikten sonra kamp kuracakları yerlere hareket ettiler.

Bu cümledeki öğelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Özne - dolaylı tümleş - zarf tümleci - nesne - yüklem
B) Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleş - yüklem
C) Dolaylı tümleş - zarf tümleci - özne - zarf tümleci - dolaylı tümleş - yüklem
D) Özne - dolaylı tümleş - nesne - yüklem
E) Özne - zarf tümleci - yüklem

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne, isim tamlamasından meydana gelmiştir?

- A) Çocuklar, ders arasında okul bahçesine dökülen yaprakları topluyordu.
B) Hafta sonunda açılacak kitap fuarında birçok şair ve yazar tarafından imza günü düzenlenecekti.
C) Bilgi yarışmasında dereceye giren öğrencilere ödülleri yarınki törende verilecekti.
D) Okulumuzun onarımı, eğitim-öğretim sezonu başlamadan tamamlanacaktır.
E) Öğrenci velilerinin de katılacağı toplantıda, eğitim sorunlarını ayrıntılı bir biçimde konuşacağız.

12. (I) Her toplumun en temelde kendine ait bir hayat damarı vardır. (II) O toplum bu damarı kültür, sanat, edebiyat donanımı ile geçmişine ve geleceğine doğru her zaman açık tutar. (III) Son dönem öykücülüğümüzün sorunlarından söz edilirken sık sık içe kapanık olmasından söz edilir. (IV) Maddi ve manevi kuşatmalara karşı öz güven, azim ve kültürüyle kendi direnme noktalarını güçlendirir. (V) Bu yolla da evrensel beşerî birimi de özümseyerek var olmasını sürdürür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle basit yapılı bir isim cümlesidir.
B) II. cümlede birden fazla zarf tümleci vardır.
C) III. cümlede zarf-fiil ve isim-fiil gruplarından oluşan yan cümlelecikler vardır.
D) IV. cümle sıralı, kurallı bir fiil cümlesidir.
E) V. cümle türemiş yapılı bir fiilin yüklem olduğu olumlu bir cümledir.

13. İstanbul keder kesilmiş bugün
Bilir misin iki kökeni var hüznün
Ya çiçek kokulu aşklar
Ya beni karanlıklara salan ayrılıklar

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kurallı birleşik fiil
B) Adıl
C) Bağlaç
D) İsim tamlaması
E) Birleşik yapılı belirteç

14. Herhangi bir dilde yazılmış bir eserin Türkçeye çevirisi
I II III
mümkünse, yapıtlarımız da yabancı dillere çevrilebili-
IV V
yorsa demekki Türkçe dünyada önemli bir dilmiş.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi yapım eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜMLER

1. Bu tip boşluk doldurma sorularında, boşluklara seçeneklerdeki sözcükler getirilir. Ayrıca parçayı boşlukların anlamını sezecek biçimde okuduğumuzda e-sporun nerelerde oynandığı ve oynanma biçimleriyle ilgili bilgi verildiğini anlamaktayız. Verilen cümlelerin anlam bütünlüğü düşünüldüğünde “e-sporun” “internet” bağlantısı ile oynanabildiği, “turnuva” maçları düzenlendiği ve “fiziksel” bir çaba gerektirdiği anlamı cümleden çıkarılabilir.

CEVAP: B

2. Parçadaki I, II, IV ve V numaralı sözlerin yerine ayraç içinde verilen sözcüğü koyduğumuzda herhangi bir anlatım bozukluğu görülmemekte ve ayraç içinde verilen açıklamasıyla anlamca uyumaktadır. Ancak IV. sözcük biçem, üslup anlamında kullanılan bir sözcüktür. Bu sözcük “şekil” sözcüğü ile karşılanamaz.

CEVAP: D

3. Parçadaki “gecesini gündüzüne katarak çalışmak” ifadesinin A, “gözüne girmek” ifadesinin B, “kendisi hakkında söylediklerine aldırış etmeden” ifadesinin D, “hayatını kazanmak” ifadesinin E seçeneğinde açıklaması verilmiştir. C seçeneğindeki açıklamaya ait bir deyim parçada yoktur.

CEVAP: C

4. Kişisel düşünce veya öznel yargılar, kişinin yorumuna dayalı olan görüşlerin yansıtıldığı yargılardır. Buna göre A seçeneğinde “her şeyden önce ...yeni ve zinde bir yaşam...”, B seçeneğinde “insanı kendinden geçiren”, C seçeneğinde “oldukça kabul görmüş”, D seçeneğinde “en az roman kadar” sözleri kişisel düşüncedir. E seçeneği ise kişisel düşünce içermemektedir. Yalnızca Haliç’teki kirliliğin önlenmesi konusunda nesnel ifadelerle yer verilmiştir.

CEVAP: E

5. Anlamca birbirine yakın olan cümlelerde, birbirlerinin anlamını karşılayan kavram ya da sözler yer alır. I, III ve V numaralı cümlelerde böyle bir durum söz konusu değildir. II numaralı cümlede “Toplumsal duygularını yansıtmayı başaran yazarları toplum asla unutmaz.” ifadesi ile IV numaralı cümlede “Halkın düşünce evreninde ölümsüzlüğe ulaşan yazarlar, halkın hislerine tercüman olanlardır.” sözleri anlamca birbirini karşılamaktadır. Burada “toplumsal duygularını yansıtmak” ile “halkın hislerine tercüman olma” ve “toplum asla unutmaz.” ile “Halkın düşünce evreninde ölümsüzlüğe ulaşma” anlamca en yakın ifadelerdir.

CEVAP: B

6. Parçadaki “20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren insanlığı tehdit eden problemlerden biri de çevre kirliliğidir.” ifadesi ile “Çevre kirliliğinin geçmişi çok eskilere uzanmasına rağmen bu sorun, kendisini sanayileşmenin sonucunda hissedilir hâle getirmiştir.” ifadelerinin doğru bir biçimde birleşimi B seçeneğinde verilmiştir. Bu iki cümleden 20. yüzyıldaki en önemli sorunun çevre kirliliği olduğu ve bunun da kendini sanayileşme sonucunda hissettirdiği belirtilmiştir.

CEVAP: D

7. Ünlü daralması; -e, -a ile biten bir sözcük “-yor” ekini aldığı bu ünlüler daralır “-ı,-i,-u,-ü”ye dönüşür. Veya “-y” kaynaştırma ünsüzü “de-y-e---diye”, “ne-y-e---niye”, “ye-y-e---yiye” biçiminde (Bu üç sözcük dışında daralmaya sebep olmaz.) ünlü daralması yapılabilir. Bu açıklamadan hareketle IV numaralı sözcükte ünlü daralması vardır.

CEVAP: D

8. “Geleneksel” sözcüğü “gelmek” eyleminden; “seyirlik” sözcüğü “seyir” sözcüğünden; “doğa” sözcüğü “doğmak” eyleminden; “basamağıdır” sözcüğü “basmak” eyleminden; “bölgelere” sözcüğü “bölmek” eyleminden türemiştir.

CEVAP: B

9. A, B, D ve E seçeneklerindeki isim ve sıfatların kullanımında herhangi bir hata söz konusu değilken C seçeneğinde “toplumsal ve birey açısından” şeklindeki kullanım hatalıdır. “toplumsal” sözcüğü sıfattır, “birey” sözcüğü ise isimdir. Bir sıfat ile bir isim aynı tamlanana bağlanamazlar. Bu anlatım bozukluğuna yol açar.

Doğrusu iki şekilde olabilir:

toplum ve birey açısından

toplumsal ve bireysel açıdan

CEVAP: C

31. Parçadaki “yaşamın içinden sözcükler kullanılması” hal-
kın kendi hayatında kullandığı cümlelere yer verildiğinden B; “hiç ara vermeden bir solukta okun-
ması” sürükleyiciliğine gönderme yaptığından C; “önem-
siz gibi görülen küçük ayrıntıları doğal ve benzetmelere
dayalı anlatım” yaptığı için de D ve E, parçada sözü edi-
len yazarın öykülerinin birer özelliğidir. Toplumsal içerikli
bilgilerle ilgili parçada yer almadığı için A, parçada sözü
edilen yazarın öykülerinin birer özelliği değildir.

CEVAP: A

32. Parçadaki “çok az insan iç dünyasını çok rahat biçimde
yansıtır” ifadesiyle B’ye; “günlükler de ilerleyen yıllar-
da yayımlanmıştır” ifadesiyle C’ye; “edebiyata ilgi du-
yanların yazar ve şairin ruh dünyasını görebilme adına
daha şanslı olmaları” D’ye; “edebiyatçının ruh dünyası-
nı kısmen de olsa görme” ifadesiyle E’ye parçada değ-
nilmiştir. Ünlü kişilerin iç dünyalarının günlükler yoluyla
en kolay bir biçimde tanınacağı bilgisine yer verilmediği
için A’ya parçada değinilmemiştir.

CEVAP: A

33. Parçadaki öncüllerde “bilgilere internet aracılığıyla rahat
ulaşılması” bilgiye kolay erişim sağladığından B; “dost ve
akrabalarla dünyanın bir ucundan konuşma” iletişimi çok
kolaylaştırdığı için C; “saatlerce sürebilecek bazı işlemler-
i, bir tuşla halletme” çalışmayı kolaylaştırdığı için D ve “iyi
eğitim yazılımlarının çocukların gelişime katkı sağlaması”
kaliteli içeriklere rahat erişim imkânı tanıdığından E, ön-
cüllerde verilen bilgisayarın sağladığı faydalar arasında-
dır. Sosyalleşme parçadaki öncüllerde yer almadığı için
A, bilgisayarın faydalarından biri değildir.

CEVAP: A

34. Parçada Nurullah Ataç’ın I numaralı boşluğa yönelik
ifadelerinden divan ve halk şiirini tercih etmediğini ve
yeni şiirden yana bir tercihinin olduğunu; II numaralı
boşluğa ifadelerinden ise sözcüklerin eski ve yenisinin
olmadığını anlamaktayız. Bu açıklamaya göre A, B, D
ve E seçeneklerinden herhangi birine değil, C seçene-
ğindeki sorulara verilmiş yanıtlar olduğu anlaşılır.

CEVAP: C

35. Parçada “her insan düzgün konuşma çabasını gös-
termek zorunda” ifadesiyle A’ya; “Herkes şair olamaz
ama herkes az çok şiirden zevk almalıdır.” ifadesiyle
B’ye; “...edebiyata aşına olmak kişiye kolay, rahat ve
doğru konuşmasında yararlı olacaktır.” ifadesiyle C’ye;
“Bugün şiir hafızaya pek hitap etmediğinden, konu-
şmalara ve yazılara sık sık şiir alınması belki pek uygun
düşmeyebilir.” ifadesiyle E’ye ulaşılabilir.

CEVAP: D

36. Parçanın yazarına göre bir insanın aydın olmasının
şartı; “aydın olabilmek için belli bir ölçüde edebiyatın
çeşitli sahalarından az çok haberdar olmak zorunda-
dır.” ifadesiyle açıklanmıştır.

CEVAP: C

37. Parçada anlatılanlardan “Daha çok beden gücüyle
çalışan kır insanının sarf ettiği güç sayesinde ihtiyaç
duymadığı spor salonları bugün kentlerde yaşayan,
ofis hayatında hareketsiz kalmış bireyler için popüler
kültürün de etkisiyle âdeta bir zorunluluk hâline gelmiş
durumda.” ifadesiyle II numaralı cümle; “Türkiye’de nü-
fusun %14,9’unu yalnız yaşayan bireyler oluşturuyor.”
ifadesiyle III numaralı cümle; “...birey mutlu edilme, se-
vildiğini, önemsendiğini hissetme gibi birçok duygusal
etkileşimi bile tüketim ürünleriyle karşılar hâle geldi.”
ifadesiyle IV numaralı cümle çıkarımları yapılabilir.

CEVAP: A

38. Parçada kent ve kır insanı karşılaştırılmıştır. Buna göre
A, B, D ve E seçeneklerinde parçadaki konuyu kesin-
leştirecek veriler yoktur. Parçadaki “bugün nüfusun
%87’den fazlasını kentlerde yaşayan bireyler oluşturu-
yor” ifadesi ile C seçeneğindeki “kırsal kesim nüfusu,
toplam nüfusun çeyreği bile değil” ifadesi anlamca ör-
tüşmektedir. Onun için parçadan çıkarılabilecek yargı
C seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: C

39. Melih Cevdet Anday’la ilgili parçada anlatılanlardan
“Oktay Rifat Horozcu ve Orhan Veli Kanık ile birlikte
Garip Şiiri’ne imza attıktan sonra şiirimizde yeni bir
anlayışın oluşmasına öncülük etmiş, ...” ifadesiyle A
ve B; “...eleştiri ve ironik söylem, şiirinde etkileyici bir
hava oluşturdu.” ifadesiyle C; “...kentteki küçük insanın
duygu ve düşünce dünyasını ve onların yaşamından
izleri şiirlerine dâhil etmiştir.” ifadesiyle E seçenekleri
çıkarılabilir.

CEVAP: D

40. “topluma içinden bakmak” sözü, toplumun nasıl yaşa-
dığını yazarın da kendi hayatında görmesi ve toplumu
oluşturan insanlarla beraber olması demektir. Buna en
yakın açıklama da A seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: A

1. Cümlede teknolojik cihazlarla manuel cihazların karşılaştırıldığı ilk ifadelerden anlaşılmaktadır. Eskiden çocukların kullandığı aletler ile günümüz çocuğunun kullandığı aletler düşünülüğünde boşluğa gelmesi gereken sözcüklerin E seçeneğindeki sözcükler olduğu görülmektedir. Zaten seçeneklerdeki sözcükleri denediğimizde E seçeneğindeki verilen "abaküs, teknolojik ve normal" sözcüklerinin cümlelerin anlamsal bütünlüğünü sağladığı görülmektedir.

CEVAP: E

2. "Deniz feneri" kıyıların tehlikeli yerlerinde, bazı kaya ve adacıkların üzerinde geceleri deniz taşıtlarına yol gösteren, tepesinde güçlü bir ışık kaynağı olan fenerdir. Cümledeki "okura deniz feneri olur" ifadesinden romanın okura yol gösterdiği, "hayatın iz düşümlerine tanık olur" ifadelerinden de yaşamı yansıttığı anlaşılmaktadır.

CEVAP: C

3. A, B, C, D seçeneklerindeki cümleler ayraç içindeki kavramla uyumaktadır. Ancak E seçeneğindeki "Bilge Karasu'nun öykülerinde yazarın olayları genel özellikleriyle aktarması dikkat çeker." cümlesi yalınlık kavramıyla uyumaz. Yalınlık; anlatımın süsten, zorlamadan ve gereksiz söz sanatlarından uzak olmasıdır.

CEVAP: E

4. Cümledeki "15 ülkeden alanında uzman 35 konuşmacı iki gün boyunca teknoloji bağımlılığını birçok yönden ele aldı, konuştu, tartıştı." ifadesinden C seçeneğinde verilen "4. Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Kongresi-ne farklı ülkelerden 30'dan fazla konuşmacı katılmıştır." yargısı kesin olarak çıkmaktadır.

CEVAP: C

5. I ve III. cümlelerin her ikisinde de bir eserde üslup ve konunun at başı gitmesi gerektiği sadece birine eğilen sanatçıların zamanla unutulacağı üzerinde durulmuştur.

II. ve V. cümlede kalıcılığa vurgu yapılmıştır.

IV. cümlede sadece konu önemslenmiştir.

CEVAP: A

6. İlk cümlede insanca yaşamının güzelliği ve önemi üzerinde durulmuştur.

İkinci cümlede de hayatı yaşamayı bilmenin zor bir ilim olduğu söylenmiştir.

Bu iki cümlelerin en doğru biçimde birleştirilmiş hâli "İlimlerin en zoru ve en güzeli; insan olmayı, insanca yaşamayı bilmektir." cümlesidir.

CEVAP: A

7. aç-dı → açtı (ünsüz benzeşmesi)

ak-aran → ağaran (ünsüz yumuşaması)

bir-cik → biricik (ünlü türemesi)

yüksek-il-iyor → yükseliyor (ünsüz düşmesi)

"konuşturuyor" sözcüğünde ünlü daralması yoktur.

CEVAP: D

8. "denecek" sözcüğü "de-" fiilinden sıfat-fiil eki alarak, "üzüntü" sözcüğü "üz-" fiilinden "-üntü" fiilden isin yapan ek alarak,

sevinç" sözcüğü, "sev-" fiilinden "nç" fiilden isim yapan ek alarak,

"özlem" sözcüğü, "özle-" fiilinden "-m" fiilden isim yapan ek alarak türemiştir.

"yanımız" sözcüğünün aldığı ekler çekim ekleri olduğundan sözcük, basit yapıdır.

CEVAP: B

9. Parçada şiirin seslerin ahenkli bir şekilde dile getirildiği bir tür olduğu ile ilgili herhangi bir açıklama yoktur.

"Ayrıca bu edebî türü, anlama değil anlamlandırma üzerine bir etkinlik olarak tanımlar. Şair altı yıl aradan sonra yayımlanan yeni şiir kitabı Bakışın Seninle'de bunu yeniden kanıtlıyor. Tellî'nin duygularını, düşüncelerini çekinmeden yansıttığı yapıtta birbirinden nitelikli şiirler yer alıyor." cümlelerinden "Bunu" ifadesiyle II ve III. öncüldeki özelliklere gönderme yapıldığı görülmektedir.

CEVAP: A

10. "doğacaktı" fiili gelecek zamanın hikâyesine göre çekimlendiğinden birleşik kiplidir. (A)

"uyku" sözcüğü "uyu-" fiilinden "-ku" eki ile türemiştir. (B)

"gibi" benzetme edatıdır. (C)

uyku ve aklıma sözcüklerinde ünlü düşmesi vardır:

uyu-ku, akıl-ıma (D)

Dizelerde işaret zamiri yoktur.

CEVAP: E